PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Alksniukas“
direktoriaus 2022 m. gruodžio 30 d.
įsakymu Nr. V1-121

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „ALKSNIUKAS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO SPORTO ŠAKŲ PRADMENŲ UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Alksniukas“ (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190435277. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

2. Įstaigos buveinės adresas – Alksnynės g. 23, 93153, Klaipėda. Tel. (8 46) 345880, el. p. alksniukas@gmail.com.

3. Programos pavadinimas – neformaliojo vaikų švietimo Sporto šakų pradmenų ugdymo programa (toliau – Programa).

4. Programos rengėjai – Inga Alčauskienė, priešmokyklinio ugdymo mokytoja, Asta Augustinienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja, Aistė Laureckė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja Asta Lenkauskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Andrius Steponaitis, neformaliojo švietimo mokytojas.

5. Programos trukmė – tęstinė.

6. Tikslinė amžiaus grupė – 3–5 m. ikimokyklinio ir 6–7 m. priešmokyklinio amžiaus vaikai.

7. Programos įgyvendinimui Įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo(si) sąlygos: įrengta sporto salė; lauke įrengtos sportinei veiklai pritaikytos erdvės.

8. Neformaliojo vaikų švietimo Sporto šakų pradmenų ugdymo programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio ugdymo programą bei Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ir vykdoma ugdymo proceso metu, sudarant galimybę siekti pozityvios mokytojo, kitų specialistų ir šeimos sąveikos.

II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – supažindinti vaikus su įvairiomis sporto šakomis.

10. Uždaviniai:

10.1. suteikti žinių apie įvairias sporto šakas ir jų inventorių.

10.2. lavinti sportinius įgūdžius per sportinę veiklą.

10.3. mokyti bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais bei suaugusiais, spręsti iškilusiais problemas.

III SKYRIUS
PROGRAMOS TURINYS

11. Turinys

11.1. Ikimokyklinis ugdymas:

Eil. Nr.	Veiklos sritys	Turinys
1.	Kasdienio gyvenimo įgūdžiai	Noriai ugdosi sveikam gyvenimo būdui reikalingus įgūdžius. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi sportuoti skirtoje aplinkoje. Susipažįsta su sveikatą stiprinančio fizinio aktyvumo gairėmis. Plėtoja supratimą apie sportą, apie sporto teikiamą naudą žmogaus organizmui, fizinę ir emocinę žmogaus kūno sąveiką. Domisi įvairiomis sporto šakomis, geba atskirti skirtingą inventorių, atpažįsta patalpas, pritaikytas tam tikrai sporto šakai. Įgyja žinių apie sveiką mitybą (geba susieti mitybos svarbą ir sportinius pasiekimus). Judėdamas supranta fizinio aktyvumo reikšmę žmogaus sveikatai. Sportuodamas saugo save ir kitus. Žino atsipalaidavimo, kvėpavimo bei tempimo pratimus.
2.	Fizinis aktyvumas	Dalyvauja sportinėse rungtyse, lavina fizines ypatybes: ištvermę, vikrumą, jėgą, reakciją, judesių koordinaciją, greitį. Atlieka įvairius sportinius pratimus (mankštos, jogos, tempimo, kvėpavimo, atsipalaidavimo ir kt.) taisyklingai kūno laikysenai ugdyti. Dalyvauja įvairiose sportinėse pramogose, sporto šventėse, akcijose, projektuose su bendraamžiais ir šeima. Įgyja žinių apie fizinio aktyvumo reikšmę žmogaus sveikatai, plėtoja pažinimą apie kūną ir fizines jo galimybes. Pradeda suprasti, kad jaučia ir valdo savo kūną: mankštinasi, spontaniškai ir aktyviai juda, išbūna nejudrus. Atlieka mėgstamus ir fizines ypatybes (vikrumą, koordinaciją, pusiausvyrą, greitumą, ištvermę, jėgą) lavinančius pratimus. Improvizuoja, išreiškia save per judesį. Įgyja supratimą, kaip fizinis krūvis mažina emocinę įtampą. Moka atsipalaiduoti, nusiramina, supranta, kad gali laimėti ir pralaimėti. Formuojasi įprotis taisyklingai judėti.
3.	Savireguliacija ir savikontrolė	Mokosi stebėti savo mintis, jausmus ir elgesį bei juos koreguoti pagal savo, savo draugų (komandos) tikslus ir situacijos keliamus reikalavimus. Valdo emocijas, savo elgesį, laikosi komandos ir draugų susitarimų, elgiasi mandagiai, taikiai, bendraudamas su kitais bando kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus (suvaldo pyktį, neskaudina kito, įsiaudrinęs geba nusiraminti ir pan.). Supranta susitarimų, taisyklių prasmę bei naudingumą. Žino, kodėl reikia laikytis taisyklių ir numatytos tvarkos, geba bendrauti ir bendradarbiauti, supranta kitų vaikų emocijas. Geba nusiraminti, paguosti, priglausti, žino, kaip ir kada reikia padėti draugui. Kontroliuoja savo elgesį ekstremaliose situacijose, padeda draugams kontroliuoti savo elgesį, supranta, kada draugas yra įskaudintas ir kaip jo neįskaudinti.

11.2. Priešmokyklinis ugdymas:

Eil. Nr.	Kompetencijos	Turinys
1.	Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos	Domisi įvairiomis sporto šakomis, aptaria jas, dalyvauja varžybose kaip dalyvis ir stebėtojas. Lankosi sporto šakų užsiėmimuose, dalyvauja parodomosiose veiklose. Atpažįsta, įvardija, tyrinėja ir išreiškia emocijas ir jausmus. Atpažįsta situacijas, kuriose reikia suvaldyti emocijas, pasako, kaip jas gali suvaldyti ir bando tai daryti. Laikosi saugaus elgesio ir draugystės išsaugojimo taisyklių grupėje, išvykoje, žaidimų aikštelėje ir kitose erdvėse. Vertina sveikatą kaip vieną iš esminių vertybių, lemiančių asmens ir visuomenės gerovę bei gyvenimo kokybę. Plėtoja kasdienio gyvenimo įpročius, padedančius saugoti ir stiprinti sveikatą (būna fiziškai aktyvus daugiau nei 60 minučių per dieną). Plėtoja supratimą apie dienos rėžimo (miego, mankštos, judėjimo, aktyvaus laisvalaikio, poilsio) svarbą. Tobulindamas judėjimo, koordinacijos, taisyklingos laikysenos gebėjimus, dalyvauja įvairiose sportinėse varžybose, sportiniuose žaidimuose. Sužino apšilimo naudą, supranta, kodėl reikia suaktyvinti raumenis prieš sportuojant. Analizuoja ir išbando, koks pratimas galėtų būti skirtas pramankštai. Stebi ir atkartoja pedagogo, draugo rodomus judesius, siūlo savo pratimus. Judėdamas, sėdėdamas, stovėdamas koreguoja netaisyklingą laikyseną. Stebi savo kvėpavimą judėdamas, mankštindamasis. Įvairiu greičiu judėdamas ribotoje erdvėje stengiasi pajausti savo asmeninę ir bendrą erdvę: apeiti kliūtis, neatsitrenkti į kitą vaiką ir pan. Atlikdamas užduotis komandoje, derina judesius, judėjimo tempą, saugo fiziškai silpnesnį porininką, tiksliai perduoda priemonę. Žaisdamas, sportuodamas, aiškinasi apie sveiką gyvenseną, jos reikšmę žmogaus sveikatai. Geba įvairias situacijas išspręsti teigiamai (atpažįsta emociją, kurią jaučia, teigiamai pažvelgia į situaciją, imasi veiksmų, įvardija naujai patirtą emociją). Įvardija nuovargio požymius („aš suprakaitavau“, „aš pavargau“). Dalyvauja įvairiose sportinėse pramogose, šventėse, varžybose vienas ir su šeima, bendraamžiais, tarp grupių.
2.	Pažinimo	Domisi sportu, įvardija ir atpažįsta skirtingas sporto šakas. Geba atskirti specialų inventorių, skirtą įvairioms sporto šakoms. Skiria komandines sporto šakas nuo individualių. Geba įvardinti skirtingų sporto šakų atstovus, supranta sporto šakų skirtumus. Plečia savo žodyną naujais sporto terminais (aikštelė, linija, pertrauka ir pan.). Žino tam tikrų sporto šakų pavadinimus (regbis, lengvoji atletika ir kt.). Klausydamasis informacijos išgirsta ir įsimena kūno dalių, raumenų pavadinimus. Susipažįsta su žmogaus organizmu, žino pagrindines fizines ypatybes (vikrumas, koordinacija, jėga, ištvermė ir kt.), supranta, kuo jos skiriasi viena nuo kitos ir kodėl jos svarbios.

3.	Komunikavimo	Pažindamas sporto šakas, atlikdamas sportines užduotis, žaisdamas sportinius žaidimus klausosi informacijos. Žodžiu kuria trumpus tekstus: skanduotes, komandos prisistatymą. Išgirsta ir supranta kitą, dalyvauja dialoge, girdi, reaguoja, ką sako vaikai ar mokytojas, pasitikslina, atsako į daugumą pateiktų klausimų. Sportinių žaidimų metu bando skaityti, rašyti, naudoja įvairius grafinius simbolius (raidynus), ženklus (darželio grupių pavadinimus). Sportinių žaidimų metu plėtoja žodyną, įvardindamas skirtingų sporto šakų inventorių ir skirtingus sporto šakų pavadinimus. Bendraudamas su komandos draugais išmoksta rasti kompromisus, geba atkreipti dėmesį į kitų komandos draugų išsakytas mintis, geba priimti komandos draugų kritiką ir palaikymą.

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo(si) poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo(si) metodai ir formos.

IV SKYRIUS
PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

13. Metodai: judrūs, ramūs, sportiniai žaidimai, įvairūs pratimai, grūdinimas oru, saule.

14. Formos: grupiniai sporto užsiėmimai sporto salėje ir lauke, išvykos į sporto šakų mokyklas, sporto muziejus, dalyvavimas šventėse, konkursuose, pramogose, akcijose.

15. Priemonės: futbolo, krepšinio, teniso, žolės riedulio, lengvosios atletikos, regbio, tinklinio, sportinis inventorius, lauko žaidimų įrenginiai, priemonės sportiniams žaidimams, estafetėms, gamtinė medžiaga, kompiuteris, projektorius, vaizdo ir garso įrašai, plakatai ir kitos priemonės pagal poreikį.

V SKYRIUS
VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Įgyvendinus programą, vaikas:

16.1. gebės įvardinti skirtingas sporto šakas ir jų inventorių.

16.2. gebės tinkamai naudotis įgytais sportiniais įgūdžiais.

16.3. gebės pagarbiai bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir suaugusiaisiais.

17. Vaikų ugdymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Įstaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką.

SUDERINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Alksniukas“
tarybos 2022 m. spalio 24 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. V3-3).

SUDERINTA
Klaipėdos miesto savivaldybės
administracijos Švietimo skyriaus vedėja
Laima Prižgintienė
2022 m. gruodžio 21 d.